

Addendum Richtsnoer IER en Studenten

VSNU en NFU

September 2020

Opdracht: Landelijk KTO-Overleg NFU VSNU

Werkgroep: Adriaan van Noord (TU Delft), Linda Hofkamp (Rijksuniversiteit Groningen), Peter van Roosmalen (Universiteit Twente), Martijn Verwegen (VSNU) en Roel Esselink (VSNU).

Meelezers: Bij de totstandkoming van het Addendum Richtsnoer IER en Studenten zijn het Landelijk KTO-Overleg NFU VSNU en het VSNU Landelijk Juristen Overleg betrokken. Onderdeel van het opstellen van het Addendum was een veldconsultatie van meer dan veertig stakeholders, betreffende studenten(ondernemers), onderzoekers en afgevaardigden uit het bedrijfsleven.

Addendum Richtsnoer IER en studenten

1. Doel Addendum Richtsnoer IER en studenten

Dit Addendum Richtsnoer IER en studenten (hierna: “**Addendum**”) is bedoeld om een helder kader te schetsen voor de relatie tussen student en universiteit en/of universitair medisch centrum (hierna: **UMC**). Dit Addendum moet als aanvulling worden gezien op het al bestaande ‘Richtsnoer omgang met intellectuele eigendomsrechten (IER) richting academische startups’, van juli 2016 (hierna: “**Richtsnoer IER richting academische startups**”).

Het Richtsnoer IER richting academische startups richt zich op intellectuele en industriële eigendomsrecht(en) (hierna: “**IER**”) in de relatie tussen startup en universiteit, waaronder ook medewerkers van de universiteit. Daarop voortbouwend ontstond de wens tot een verduidelijking van de regels omtrent IER toegespitst op de relatie tussen student en universiteit en/of UMC. Vanuit die gedachte is dit Addendum ontstaan.

Het IER, waarbinnen diverse rechtsgebieden vallen, wordt gekenmerkt door een sterk casuïstische praktijk. Daarom worden in dit Addendum door de Vereniging van Universiteiten (hierna: “**VSNU**”) keuzes gemaakt om bepaalde casuïstiek te belichten, juist daar waar interpretaties over de uitleg hiervan kunnen en zullen verschillen. Deze voorbeelden zullen, waar nodig, de werking van het IER verduidelijken en kunnen aldus bijdragen aan de communicatie naar studenten over wat zij van de universiteit in relatie tot IER kunnen verwachten. Waar dit Addendum afwijkt van het Richtsnoer IER richting academische startups, moet dit Addendum in de relatie tussen student en universiteit als leidend worden beschouwd.

Voor toepassing van dit Addendum door de universiteiten geldt het gebruikelijke VSNU ‘pas toe of leg uit’-principe.

2. Uitgangspunten

2.1 Algemene uitgangspunten over het eigenaarschap

De Student is in beginsel Rechthebbende op het door hem/haar zelfstandig ontwikkelde IER. Dit uitgangspunt ziet op alle soorten werken en Verslagen; zoals bijvoorbeeld een uitgewerkt concept, software of een scriptie.

De universiteit is in beginsel Rechthebbende op het door een Student ontwikkelde IER als er een daartoe strekkende, door deze Student ondertekende overdrachtsovereenkomst of afstandsverklaring is, waaruit de instemming van de Student blijkt.

Er kan ook sprake zijn van gedeelde IER waarbij zowel de Student als universiteit Rechthebbende is. Daar dit voor beide partijen veelal een onwenselijke situatie is, biedt het Addendum enkele oplossingsrichtingen met als doel te voorkomen dat gedeelde IER ontstaat, zoals het maken van afspraken (paragraaf 2.2) of het bieden van een vervangende opdracht (paragraaf 2.3). Een universiteit kan bovendien besluiten om oplossingsrichtingen, in het geval dat er sprake is van gedeelde IER, nader te specificeren in haar eigen IER beleid.

Afspraken zijn ook nodig op het moment dat met een derde partij wordt samengewerkt, in het geval Studenten een Stage of een Studieactiviteit wensen te verrichten binnen een Onderzoeksproject van de universiteit, waarbij al dan niet derden zijn betrokken, of in het geval Studenten Stage en/of een Studieactiviteit verrichten bij derden in het kader van de opleiding.

Deze afspraken worden in het geval van Stage gespecificeerd in een stageovereenkomst tussen de universiteit, de Stageverlener en de Student. De universiteit kan echter ook zelf Stageverlener zijn, in dat geval wordt de stageovereenkomst alleen tussen Student en de betreffende universiteit gesloten. In de stageovereenkomst kan contractueel afgeweken worden van de hiervoor genoemde uitgangspunten rond wie Rechthebbende is.¹

2.2 Informatie- en inspanningsplicht universiteit en Student

Omdat Studenten tijdens hun studie in aanraking kunnen komen met de ontwikkeling van resultaten waarop IER (kunnen) rusten, is het van belang dat Studenten op de hoogte zijn van wat dit betekent en wat hun eigen rechtspositie daarin is. De universiteit heeft daarbij een taak de Student dusdanig in te lichten dat de Student een geïnformeerde beslissing kan maken over vraagstukken inzake de ontwikkeling en overdracht van resultaten waarop IER (kunnen) rusten. Hoe de informatievoorziening over een dergelijke beslissing wordt vormgegeven zal lokaal door de universiteit worden bepaald. Hierbij kan gedacht worden aan een hoorcollege, instructievideo en/of

---

¹ Stageovereenkomsten kunnen evenwel gestandaardiseerd zijn. De VSNU werkt, tezamen met diverse stakeholders (vanuit het bedrijfsleven en studenten), op het moment van schrijven van dit Addendum aan een standaard stageovereenkomst die mogelijk op korte termijn landelijk in gebruik genomen wordt. De definities in dit Addendum zijn, vooruitlopend op de definitieve versie van de standaard stageovereenkomst, alvast daarmee in overeenstemming gebracht.

documenten op de universitaire website. Ook is het van belang dat Studenten weten tot wie zij zich binnen de universiteit kunnen richten om additionele informatie in te winnen.

De universiteit heeft een inspanningsplicht om tijdig afspraken te maken met de Student, bijvoorbeeld als voorafgaand aan een onderzoek (zoals in geval van een Onderzoeksproject) vaststaat dat de universiteit of een derde partij Rechthebbende wordt van IER die daarbinnen worden gegenereerd. Indien het redelijkerwijs in de lijn der verwachting ligt dat een dergelijke situatie zich voor gaat doen, dan heeft de universiteit een verantwoordelijkheid om daarover contact op te nemen met de Student. De Student heeft, om goed gebruik te kunnen maken van de hem/haar daarin toekomende rechten, dan echter ook een verantwoordelijkheid om voortvarend te handelen en constructief mee te werken opdat in alle gevallen een tijdige en passende oplossing kan worden gevonden.

Het verdient aanbeveling dat de universiteit en de Student deze afspraken vooraf, schriftelijk en, daar waar mogelijk, op een gestandaardiseerde wijze maken.² In bijzonder voordat de Student betrokken wordt bij een Onderzoeksproject of ander universitair onderzoek, waarbij derde partijen betrokken zijn en/of sprake is van publiek-private samenwerking. In die gevallen zullen doorgaans al afspraken zijn gemaakt tussen de universiteit en de betrokken partij(en) omtrent IER en zal, niet in de laatste plaats, ook geheimhouding een grote rol spelen. Dat maakt het maken van afspraken achteraf, dus nadat mogelijk al IER is ontstaan, onwenselijk voor zowel de universiteit als de Student.

De universiteit (en haar medewerkers), maar ook de Student zelf hebben hierin aldus een verantwoordelijkheid om proactief en constructief op te treden en mogen daar onderling ook op worden aangesproken. Dit teneinde te voorkomen dat er een noodzaak zou ontstaan achteraf pas tot afspraken te komen. Het bewust niet nemen van beslissingen of het niet willen maken van afspraken, wat de uitkomst van de afspraken ook moge zijn, zou geen doel op zich mogen zijn. Noch is het wenselijk dat onderwijs en/of onderzoek door het niet meewerken aan het vinden van een oplossing vertraging kan oplopen. Van de Student kan en zal worden verwacht dat deze binnen redelijke termijn voorafgaand aan het moment waarop resultaten kunnen ontstaan waarop IER kan komen te rusten, duidelijkheid geeft aan de universiteit over het wel of niet willen overdragen daarvan. Dit ook opdat de universiteit een redelijke termijn resteert om bijvoorbeeld een vervangende opdracht te kunnen realiseren.

2.3 Vervangende opdracht

Het tijdig maken van afspraken betekent geenszins dat een Student mag worden gedwongen zijn/haar IER over te dragen. In het geval de Student zijn/haar IER bij (een onderdeel van) het universitair curriculum niet wenst over te dragen, moet de Student de mogelijkheid worden geboden om, in het kader van onderwijs, een gelijkwaardige opdracht te kunnen uitvoeren, zonder dat de overdracht van door hem/haar gegenereerde IER daarbij een vereiste is. Daarmee wordt bedoeld dat de mogelijkheid om te kunnen slagen voor een vak, niet de verplichting met zich mee mag brengen dat de Student zijn/haar aandeel in de mogelijk daarbij gegenereerde IER dient over te dragen aan de universiteit. De Student die zijn/haar IER niet over wil dragen moet de mogelijkheid worden geboden dat vooraf aan de universiteit kenbaar te maken en vervolgens het vak te voltooien door bijvoorbeeld aan een fictieve casus, als vervangende opdracht, te werken. Het verdient aanbeveling daartoe een intern beleid vast te stellen.

2.4 Wat als de Student Rechthebbende op de IER is?

Wanneer de Student Rechthebbende op de IER is, staat het de Student vrij om zelfstandig over de IER te beschikken en kan de Student, voor zover bescherming niet al van rechtswege ontstaat, zelfstandig bescherming van de IER aanvragen, eventueel met behulp van een externe gemachtigde. De Student kan bovendien gebruik maken van de mogelijkheden die de universiteit biedt om ondernemerschap onder Studenten te stimuleren.

Ook bestaat de mogelijkheid dat de Student de universiteit verzoekt zijn/haar IER te beschermen, bijvoorbeeld door middel van een octrooiaanvraag door de universiteit. Het accepteren van dit verzoek en de voorwaarden waaronder en zo ja, hoe daaraan gehoor kan worden gegeven, blijft de vrije keuze van de universiteit. Indien als tegenprestatie voor de octrooiaanvraag de eigendom overgaat naar de universiteit, is het redelijk dat als diezelfde Student ambities heeft een onderneming te willen starten op basis van dit IER, daarvoor binnen de vigerende kaders ruimte wordt

---

² Het een Student vragen om een dergelijk document te ondertekenen voordat inschrijving plaatsvindt zou als buitenwettelijke beperking van het inschrijvingsrecht (artikel 7:37 jo 7:50 WHW) kunnen worden gezien. Hoewel daarover juridische discussie mogelijk is, strekt het tot aanbeveling zekerheidshalve pas na inschrijving afspraken te maken en vast te leggen. Ook dan dient men de Student goed te informeren over de inhoud, noodzaak daartoe en de gevolgen van het al dan niet ondertekenen.

geboden door de universiteit.³ Bijvoorbeeld middels een (exclusieve) licentie aan deze onderneming, tegen nader overeen te komen marktconforme voorwaarden.⁴

2.5 Wat als de universiteit Rechthebbende op de IER is?

Wanneer de universiteit Rechthebbende is op de IER (zie paragraaf 3. Juridisch Kader), en/of de Student zijn/haar (deel van) de IER op voorhand aan de universiteit heeft overgedragen én er wordt een uitvinding gedaan, dan wordt deze Student aangemerkt als (mede) uitvinder.⁵ Hij/zij zal dan doorgaans ook onder de Uitvoeringsregeling IER van de universiteit komen te vallen, zoals nader uiteengezet in paragraaf 3.2.⁶ Aangezien deze Student onder de Uitvoeringsregeling IER valt, heeft deze Student recht op een Redelijke Vergoeding. Onder een Redelijke Vergoeding wordt verstaan dat de Studenten op dezelfde wijze als universitair medewerkers, die tevens als uitvinders/auteurs worden aangemerkt, meedelen in de toekomstige opbrengsten van de IER, conform de bij de universiteit geldende Uitvoeringsregeling IER hieromtrent. Dit geldt eveneens voor andere vormen van IER dan octrooien, zoals auteursrechtelijk beschermde werken. Naast de Redelijke Vergoeding geldt dan eveneens het recht om genoemd te worden als (mede) uitvinder of (mede) auteur.

Studenten die een onderneming willen starten en daarbinnen gebruik willen maken van IER van de universiteit, kunnen daarvoor nadere afspraken maken met de daartoe bevoegde afdeling binnen hun universiteit, indien de universiteit daartoe is gerechtigd en welwillend is (dat wil zeggen dat de IER niet bezwaard zijn of toegezegd aan een derde).⁷ Meestal ligt daar een rol voor het Knowledge Transfer Office (hierna: “**KTO**”) van de universiteit. Studenten kunnen bovendien gebruik maken van faciliteiten die de universiteit ter beschikking stelt om ondernemerschap onder Studenten te stimuleren. En ex-Studenten en alumni kunnen eveneens afspraken maken met het KTO of juridische afdeling van een universiteit over het gebruik van IER van de universiteit, indien de universiteit daartoe is gerechtigd en welwillend is. Zij worden daarin gelijk behandeld als andere externe ondernemers.

3 **Juridisch Kader**

3.1 Context

Intellectueel eigendom is een zeer breed begrip waaronder alle kennis, producten, processen, procedures, protocollen, ideeën en resultaten van onderzoek etcetera gegenereerd binnen het universitair domein kunnen vallen. Een deel daarvan kan worden beschermd door IER.⁸ Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een uitvinding vastgelegd in een octrooi, een ontwerp vastgelegd in een model, of auteursrecht op werken van literatuur, wetenschap of kunst zoals boeken, artikelen, software, muziek, video's en uitgewerkte (spel)concepten. In sommige gevallen kan bovendien sprake zijn van bescherming door geheimhouding.⁹

Voor veel soorten IER geldt het algemene uitgangspunt dat de maker, auteur of uitvinder ook de Rechthebbende is op de ontstane rechten. Op dit algemene uitgangspunt bestaat echter een aantal uitzonderingen. In dit Addendum wordt nader ingegaan op het octrooirecht, modelrecht en auteursrecht (ook vaak van toepassing op software), omdat deze IER, in de relatie tussen Student en universiteit, het vaakst voorkomen.¹⁰ In de praktijk blijkt het namelijk niet altijd duidelijk te zijn wie de Rechthebbende is. Als een Student bijvoorbeeld, volgens intensieve instructies (volgens een stappenplan of project- c.q. opdrachtvoorstel),¹¹ een opdracht van de universitair medewerker tot een

---

³ Startpunt voor de afspraken is dat een bijdrage van de Kennisinstelling aan een startup gebaseerd is op niet-discrimatoire gronden. Zie: Richtsnoer IER richting academische startups; Kader en randvoorwaarden voor de variabelen, blz. 5.

⁴ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (2014/C 198/01).

⁵ Naast het doen van een uitvinding, kan bijvoorbeeld ook sprake zijn van het maken van een werk, dat auteursrechtelijk is beschermd (bijvoorbeeld software).

⁶ Deze regeling kan per universiteit verschillen qua naam en qua inhoud. Zie ook de Bijlage Aanvullende definities.

⁷ Studenten die een onderneming willen starten of zijn gestart, worden daarbij behandeld als marktpartij. De marktpartij (de startup of de startup in oprichting) betaalt een vergoeding (in de vorm van bijvoorbeeld upfront betalingen, milestone betalingen, exit betalingen en/of Royalty's) aan de Kennisinstelling. De betaling kan ook in de vorm zijn van aandelen. Zie: Richtsnoer IER richting academische startups; Kader en randvoorwaarden voor de variabelen, blz. 5/6.

⁸ Richtsnoer omgang met intellectuele eigendomsrechten (IER) richting academische startups, blz. 4.

⁹ Hoewel geen intellectueel eigendomsrecht, is bijvoorbeeld de 'Wet bescherming bedrijfsgeheimen' relevant in deze context, gelet op de publiek - private samenwerkingen die universiteiten aangaan.

¹⁰ Binnen de universiteit kunnen verder het databankenrecht, chipsrecht, merkenrecht, kwekersrecht, de zogenoemde naburige rechten, de bescherming van niet-openbaar gemaakte knowhow en bedrijfsinformatie (bedrijfsgeheimen), het regime van het 'Wassenaar Arrangement' en het Nagoya Protocol van belang zijn. Er is echter voor gekozen de besprekingen in dit Addendum te beperken tot een bespreking van de meest voorkomende drie rechtsgebieden.

¹¹ Dit is sterk afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Men doelt hier meer op een wetenschappelijke samenwerkingsrelatie (waarbij sprake is van 'scheppend' onderzoek), dan op de initiële onderwijsbegeleiding (onderwijzende didactiek), die de Student in het kader van de opleiding behoort te ontvangen.

uitvinding realiseert, dan kan het zijn dat de universitair medewerker (mede) uitvinder is en de universiteit daarmee als (mede) Rechthebbende moet worden gezien.

3.2 De uitzonderingen

Het octrooirecht

Hoofregel in het Nederlands octrooirecht is dat de uitvinder het recht tot octrooiering heeft. Op deze regel zijn een drietal uitzonderingen geformuleerd, namelijk: voor werknemers (art. 12 lid 1 ROW), stagiairs (art. 12 lid 2 ROW) en universitair medewerkers (art. 12 lid 3 ROW).

De ratio achter de uitzonderingen van artikel 12 is als volgt: de onderneming of universiteit biedt de uitvinder het kader en de ondersteuning, waarin deze gemakkelijker tot een uitvinding kan komen en zet ook aan tot nadenken over de problematiek op het werk- en stagegebied, waarin de uitvinding wordt gedaan. Verder ligt het in lijn met deze uitzonderingen dat een arbeidsrelatie met zich meebrengt dat de vruchten daarvan toekomen aan de werkgever en dat de werknemer in ruil daarvoor loon ontvangt.

Achtergrond uitzonderingen werknemer (art. 12 lid 1 ROW)

Volgens het artikel komt het recht om octrooi aan te vragen voor uitvindingen van een werknemer in dienstverband, toe aan de werknemer, tenzij de aard van de betrekking meebrengt dat hij zijn bijzondere kennis aanwendt tot het doen van uitvindingen van dezelfde soort als die waarop de aanvraag betrekking heeft.

Achtergrond uitzonderingen stagiairs (art. 12 lid 2 ROW)¹²

Voor uitvindingen van stagiairs die in het kader van een opleiding werkzaamheden verrichten bij een Stageverlener komt dit recht toe aan de Stageverlener, tenzij de uitvinding geen verband houdt met het onderwerp van de werkzaamheden.

Voor iemand zoals een Student (in de rol van stagiaire), die in het kader van een opleiding bij een ander werkzaamheden verricht, geldt dat de aanspraak op octrooi toekomt aan degene die de opleidingsplaats biedt, tenzij de uitvinding geen verband houdt met het onderwerp van de werkzaamheden. Deze regeling sluit aan bij het aan het begin van deze paragraaf genoemde uitgangspunt dat de werkzaamheden het kader en de ondersteuning bieden om tot de uitvinding te komen en aanzetten tot nadenken over het onderwerp.

Een tweede uitgangspunt is dat de opleidingswerkzaamheden, naast opleiding en vorming voor de Student (c.q. stagiaire), dienen ter bevordering van de belangen van de organisatie, waar de begeleiding plaatsvindt. Hieruit volgt dat wanneer er een rechtstreeks verband bestaat tussen de werkzaamheden en de uitvinding, de aanspraak op octrooi toekomt aan degene die de opleidingsplaats biedt.

Achtergrond uitzonderingen universitair medewerker (art. 12 lid 3 ROW)

Voor universitair medewerkers is bepaald dat de aanspraak op octrooi toekomt aan de betrokken universiteit. Hierbij geldt niet de restrictie van "in het kader van de werkzaamheden". De bepaling van artikel 12 lid 3 is van toepassing op alle medewerkers in dienst van de universiteit.

Wel uitvinder maar géén Rechthebbende

De bepalingen van art. 12 lid 1 t/m 3 zijn van regelend recht. Er kan dus van worden afgeweken. In art. 12 lid 6 is echter wel bepaald dat ingeval de werkgever, de universiteit of derde, de Rechthebbende is op het octrooi, de uitvinder recht heeft op een billijk bedrag wegens gemis aan octrooi, ingeval de uitvinder niet geacht kan worden in het door hem genoten loon of de door hem genoten geldelijke toelage of in een bijzondere door hem te ontvangen uitkering vergoeding te vinden voor het gemis aan octrooi. Uit art. 12 lid 7 ROW volgt dat lid 6 ook dwingend recht is, dit maakt dat afwijkingen daarvan nietig zijn. Ook Studenten hebben daarmee volgens de universiteiten recht op een billijk bedrag, indien zij hun rechten hebben overgedragen aan de universiteit (of derde). Een billijk bedrag als bedoeld in de wettekst, wordt in dit Addendum Redelijke Vergoeding genoemd, maar heeft dezelfde betekenis.

Uitvoeringsregeling IER

Universiteiten kennen doorgaans een Uitvoeringsregeling IER voor universitair medewerkers, die ertoe strekt dat als de universiteit netto-inkomsten ontvangt, de universitair medewerker daarin meedeelt. Hoewel de valorisatie-overwegingen vanuit de universiteit een primaire rol spelen in de keuze wat met het octrooi gebeurt, lijkt het redelijk

---

¹² Over de uitleg van art. 12 lid 2 ROW 1995 wordt nog een juridische consultatie uitgevoerd.

een Student (als uitvinder) dan ook voor deze Uitvoeringsregeling IER in aanmerking te laten komen, indien die valorisatiekeuze tot netto-inkomsten voor de universiteit leidt. Indien de Student dus zijn/haar (aandeel in de) rechten overdraagt aan de universiteit, dan zou derhalve als Redelijke Vergoeding kunnen worden gezien het in ruil daarvoor deelnemen aan de daartoe bij de universiteit voor werknemers vigerende Uitvoeringsregeling IER, als ware die vinding door Student gedaan in hoedanigheid van medewerker van de universiteit.¹³

Ook kan, afhankelijk van de valorisatie-afwegingen van de universiteit, worden overwogen om met de Student af te spreken dat deze een rol zal verkrijgen in het tot stand brengen van de gekozen valorisatierichting (volgens Richtsnoer IER richting academische startups). Gedacht kan dan bijvoorbeeld worden aan een licentie aan een startup waar de student bij betrokken is (of wordt), zoals in hoedanigheid van werknemer, aandeelhouder en/of adviseur van die startup. Student en universiteit zal echter duidelijk zijn dat waarborging van de toepassing in de maatschappij, ten behoeve van het creëren van maatschappelijke impact, in het vormgeven van de valorisatierichting altijd zal moeten vigeren boven persoonlijke belangen en/of winstmaximalisatie.

Het modelrecht

Het uitsluitend recht op een model komt in beginsel toe aan degene die het model heeft gedeponeerd. Er kunnen echter andere "betere" gerechtigden zijn. In artikel 3.7 lid 1 van het Benelux Verdrag inzake de Intellectuele Eigendom (hierna: "BVIE") is vastgelegd dat de originele ontwerper in sommige gevallen de mogelijkheid heeft om het modelrecht op te eisen of de nietigheid van de inschrijving van het depot in te roepen. In artikel 3.8 lid 1 BVIE is vastgelegd dat de werkgever wordt beschouwd als ontwerper van de modellen, die zijn werknemer in de uitoefening van zijn functie heeft ontworpen, tenzij anders overeengekomen. Artikel 3.8 lid 2 BVIE geeft eenzelfde regel voor de ontwerper, die in opdracht een model maakt. De opdrachtgever wordt als Rechthebbende aangemerkt, mits de bestelling is gedaan met het oog op gebruik in handel of nijverheid van het voortbrengsel, waarin het model is belichaamd. In artikel 3.29 is geregeld dat het eventueel op het model rustende auteursrecht in dezelfde handen rust als het modelrecht van de werkgever of opdrachtgever.

Waar het auteursrecht ontstaat door creatie ontstaat een modelrecht pas na depot.¹⁴ Een Student wordt derhalve Rechthebbende van een modelrecht indien het model is gedeponeerd, tenzij anders overeengekomen.

Het auteursrecht

Algemeen uitgangspunt in het auteursrecht is dat het uitsluitend recht om het werk openbaar te maken en te verveelvoudigen toekomt aan de maker (de Rechthebbende) van dat werk. Enkele uitzonderingen hierop zijn de werken die tot stand komen onder leiding en toezicht of in teamverband (art. 6 Auteurswet, hierna: "**Aw**") en het werkgeversauteursrecht (art. 7 Aw). Onder leiding en toezicht betekent dat "hand en brein" afzonderlijke arbeid verrichten, dus dat volledig wordt gewerkt volgens gegeven instructies. Art. 6 Aw kan daarom zelden van toepassing zijn op de verhouding tussen de schrijver (de Student) van een Verslag en diens docent. Dat auteursrecht ligt dus doorgaans bij de Student. In geval van co-auteurschap of teamwork komt het auteursrecht toe aan de gezamenlijke auteurs. Ook bij auteursrecht kan worden gedacht aan het de Student in ruil voor overdracht van de IER laten deelnemen aan de daartoe bij de universiteit vigerende Uitvoeringsregeling IER.

IER op Verslagen versus IER voortvloeiende uit onderliggende resultaten

Het auteursrecht op het door de Student vervaardigde geschrift zelf, het Verslag, berust bij de Student. Dit kan echter losstaan van de IER naar aanleiding van gegenereerde resultaten tijdens een Onderzoeksproject of Stage. De IER voortvloeiend uit de resultaten gegenereerd binnen een Onderzoeksproject of Stage komen veelal toe aan de universiteit respectievelijk aan de Stageverlener, indien de Stageverlener zulks heeft bedongen.

---

¹³ De door de universiteit ontvangen middelen (netto = inkomsten minus gemaakte kosten) worden dan bijvoorbeeld verdeeld tussen de Uitvinder(s), de betrokken onderzoeksgroep of afdeling en de instelling als geheel. Hiervan profiteert de student-uitvinder alsdan als privé-persoon. Zie: Richtsnoer IER richting academische startups; Uitvindersregeling, blz. 10.

¹⁴ Het is overigens niet altijd vereist een modelrecht te deponeren. Er bestaat ook de mogelijkheid van een Europees niet-geregistreerd Gemeenschapsmodel. De duur van een dergelijk niet-geregistreerd recht belooft drie jaar vanaf het moment dat het voor het eerst aan het publiek tentoongesteld is.

Bijlage Aanvullende definities

In het Richtsnoer IER richting academische startups is in Bijlage 1 een begrippenlijst opgenomen. Onderstaande definities zijn een aanvulling daarop, uitsluitend bedoeld voor toepassing binnen dit Addendum.

Onderzoeksproject – Onderzoeksprojecten, waaronder toegepast, industrieel of fundamenteel onderzoek, van de universiteit zoals 1) onderzoeksprojecten opgezet door de universitair medewerker en betaald uit een persoonlijke beurs/grant van de universitair medewerker, 2) publiek-private samenwerkingen met derden waaronder (non-profit) bedrijven en/of andere kennisinstellingen en 3) internationale en/of nationale gesubsidieerde onderzoeksprojecten, al dan niet met derden zoals bedrijven en/of andere kennisinstellingen.

Rechthebbende – De rechtspersoon en/of natuurlijke persoon aan wie een zaak, goed of recht toebehoort.

Redelijke Vergoeding – In dit Addendum wordt daaronder verstaan de hoogte en wijze van vergoeding, voor overdracht door de Student van zijn/haar (aandeel in de) IER aan een universiteit, zoals vastgelegd in de Uitvoeringsregeling IER van de betreffende universiteit. Hieronder wordt eveneens verstaan ‘billijk bedrag’, zoals opgenomen in artikel 12 lid 6 ROW.

Stage – Praktijkvorming die onderdeel uitmaakt van het curriculum en waarvoor de Student ECTS ontvangt.

Stageverlener – Stagebiedende organisatie.

Student – De persoon die aan de universiteit als zodanig is ingeschreven en daartoe een studentnummer heeft verkregen. Hiermee is in ieder geval bedoeld de Student ingeschreven voor een bachelor, master, keuzevak of honours class. De promovendus (soms PhD-Student genoemd) is geen Student in de zin van dit Addendum.¹⁵ Opgemerkt zij verder dat de student-assistent in het kader van zijn/haar assistentschap een medewerker is van de universiteit en buiten deze functie Student.

Studieactiviteit – Alle curriculaire verplichte en onverplichte studieactiviteiten, anders dan Stage, waaronder activiteiten voortvloeiend uit een (keuze)vak uit te voeren door de Student. Studeren en afstuderen is gebonden aan de regels van het bij de universiteit toepasselijke reglement respectievelijk afstudeerreglement (zoals een OER), waarbij Verslagen waar mogelijk door de universiteit beschikbaar worden gemaakt in de repository van de universiteit. Verslagen kunnen worden beoordeeld door de Visitatiecommissie Onderwijs ter beoordeling van de kwaliteit en accreditatie van de betreffende opleiding.

Uitvoeringsregeling IER – De binnen universiteiten en UMCs bestaande regeling voor uitvinderswerkzaamheden (onder deze regeling valt ook het vergoedingsmechanisme, zie ook definitie Redelijke Vergoeding als opgenomen in deze Bijlage Aanvullende Definities). Meestal wordt deze vergoeding berekend als percentage van de netto-opbrengsten (opbrengsten minus octrooikosten) en wordt verdeeld tussen de Uitvinder(s), de onderzoeksgroep en de instelling als geheel. Deze regeling kan per universiteit verschillen qua naam en qua inhoud. Bij sommige universiteiten wordt dit bijvoorbeeld de ‘uitvindersregeling’, de ‘octrooiregeling’, de ‘regeling vergoeding uitvindingen en software’ of de ‘1/3-regeling’ genoemd. In de context van dit Addendum wordt ervan uit gegaan dat daaronder ook software wordt gerekend.

Verslagen – Onder andere publicaties zoals papers, stageverslagen, afstudeerverslagen (dat wil zeggen thesis, scriptie(s)), rapporten, essays, lab- en onderzoeksrapporten.

---

¹⁵ Nu verschillen bestaan in type promovendi zoals; de promovendus met een arbeidsovereenkomst, de bursaal, de buitenpromovendus alsook de (nieuwe vorm) promotiestudent waarvoor op dit moment een landelijk experiment loopt, zullen de rechten van de type promovendus door de universiteit aan de hand van het eigen beleid worden toegelicht en in dit Addendum buiten beschouwing blijven.